

Extern kvalitetsgranskning Ordination och hantering av läkemedel 2020

Bakgrund

Vårdgivaren ska, som ett led i sitt systematiska kvalitetsarbete, säkerställa att ordination och hanteringen av läkemedel i verksamheten regelbundet genomgår extern kvalitetsgranskning. Sedan 2015 genomförs extern kvalitetsgranskning i Region Jönköpings län som egenkontroll i form av ett webbaserat frågeformulär. Enheterna besvarar frågorna samt anger åtgärdsplan och erhåller därefter skriftlig återkoppling från apotekare.

Syfte och mål

Extern kvalitetsgranskning syftar till att säkerställa god och säker ordination och hantering av läkemedel inom Region Jönköpings län.

Metod

En gång per år skickar Område Läkemedelsförsörjning/ Klinisk farmaci ut ett webbaserat frågeformulär (Esmaker) till verksamheter som ordinerar och/ eller hanterar läkemedel inom Region Jönköpings län. Frågorna är uppdelade i två delar, en som rör ordination av läkemedel och en som rör hantering. Länkar till formuläret skickas ut på mejl till verksamhetschefer (eller motsvarande) samt till enhetens funktionsbrevlådor, svarstid ca. 1 månad. Apotekare med god kännedom om ordination och hantering av läkemedel granskar sedan svaren och återkopplar skriftligen till respektive enhet. Enheterna ansvarar för att utifrån sina svar och apotekares återkoppling göra en handlingsplan för att åtgärda eventuella oklarheter.

Frågorna i frågeformuläret utarbetas av apotekare. Vissa frågor är återkommande över åren, andra byts ut. Specialistvård (sluten och öppen vård, inklusive barnhälsovård och kvinnohälsovård) och vårdcentralerna (Bra Liv och privata vårdcentraler) får i stort sett samma frågeformulär. Tandvården får ett (1) frågeformulär då de inte omfattas av läkemedelsgenomgångar och därmed har färre frågor.

Utifrån resultatet av extern kvalitetsgranskning 2019 planeras platsbesök i form av stickprov under hösten 2020.

Resultat

Vårdval Primärvård fick frågeformuläret i maj 2020 och därefter återkoppling precis innan sommaren. Inom Vårdval Primärvård besvarade totalt 36 av 48 vårdenheter den externa kvalitetsgranskningen. Det motsvarar 75% av vårdenheterna vilket kan jämföras med 2019 då 56% deltog. Se separat rapport Extern kvalitetsgranskning Ordination och hantering av läkemedel Vårdval Primärvård 2020.

Även Tandvården fick frågeformuläret i maj 2020 och återkoppling under sommaren. 86 % av enheterna besvarade frågorna, vilket kan jämföras med 2019 då 78% deltog. Områden som lyftes i återkoppling från apotekare var vårdgivarens skyldighet att informera om eventuellt utbyte av läkemedel på apotek samt förvaring och kassation av läkemedel.

Specialistsjukvårdens frågor skickades ut i slutet av augusti, p.g.a. låg svarsfrekvens förlängdes svarstiden till senare delen av oktober. Trots påminnelser och hjälp av IT-kontakt för att utreda ev.

teknikproblem kom det inte in fler svar. I samråd med chefläkare och patientsäkerhetssamordnare beslutades att inte belasta specialistvården med extern kvalitetsgranskning i rådande pandemiläge, utan avvakta till lugnare skede.

Barnhälsovården och hudmottagningarna besvarade frågeformuläret, 100% svarsfrekvens. Enheterna har fått återkoppling från apotekare under hösten. De områden som lyftes var förtydligande kring delegering, märkning av iordningsställda läkemedel, förvaring av läkemedel samt kassation.

Då beslut tagits att inte skicka ut frågorna igen under 2020 lades fokus på platsbesöken, vilka var planerade och inbokade, men restriktioner under coronapandemin gjorde att även dessa blev tvungna att skjutas på framtiden.

Slutsats

2020 års ansträngda läge i vården p.g.a. coronapandemin avspeglas i enheternas möjlighet att prioritera extern kvalitetsgranskning och även apotekares möjlighet att följa upp.

Svarsfrekvensen för primärvård och tandvård har ökat jämfört med 2019. Av resultatet för specialistvården går det inte att dra några slutsatser då det var för få som besvarat frågorna och de enheter som svarat inte är representativa för hela specialistsjukvården.

Genom att skicka ut frågorna till primärvård och specialistsjukvård vid olika tidpunkter på året separeras svaren, vilket var en av förbättringspunkterna från rapport extern kvalitetsgranskning 2019.

Enheter som tillfrågats om platsbesök upplevs positivt inställda till arbetssättet.

Fortsatt arbete

Arbetssättet med extern kvalitetsgranskning kommer under 2021 följa samma mönster som 2020, d.v.s. frågeformulären skickas ut vid olika tidpunkter på året samt att utvalda enheter får fysiska besök.

Det behöver säkerställas att frågeformulären når rätt personer, vilket verkar brustit gällande specialistsjukvården 2020. En djupare genomgång krävs för att utesluta tekniska problem som orsak.

Det behövs även fortsatt arbete med att öka svarsfrekvensen, då det är en bit kvar till målet, 100%. Det är ett arbete som pågått under hela tiden som extern kvalitetsgranskning genomförts i form av egenkontroll. Sedan tidigare har det förts dialog med verksamhetsföreträdare och chefssjuksköterskor om hur svarsfrekvensen kan höjas. Mer information genom t ex nyhet på intranätet och personlig information från Regionens apotekare kan vara möjliga vägar.

Arbetet med platsbesök kommer att fortgå och förhoppningsvis kommer de enheter som planerades under hösten 2020 kunna besökas samt att fler bokas in.